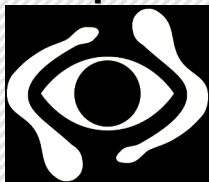


Els dijous del



Cineclub

Clàssics | 3 de març 2016 | Horari: 20.00 i 22.30 h

## Sunset boulevard

(El crepúsculo de los dioses), Billy Wilder, 1950

### Sinopsi

Joe Gillis és un jove escriptor de segona fila perseguit pels creditors, casualment es refugia a la casa de Norma Desmond, antiga estrella del cinema mut, que viu fora de la realitat, acompanyada del seu fidel criat Max.



### Fitxa artística

William Holden, Gloria Swanson,  
Erich von Stroheim,  
Nancy Olson, Lloyd Gough,  
Jack Webb, Fred Clark,  
Cecil B Demille, Buster Keaton,  
Anna Q. Nilsson, Hedda Hopper,  
H.B. Warner, Franklyn Farnum,  
Julia Faye, Ruth Clifford.

### Fitxa tècnica

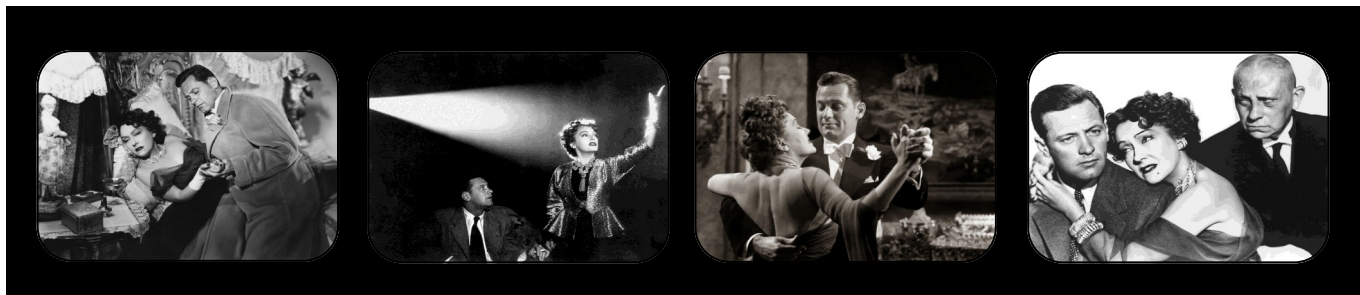
Guió: ..... Charles Brackett,  
Billy Wilder  
i D.M. Marshman Jr  
Productora: . Paramount Pictures  
Música: ..... Franz Waxman  
Fotografia: .. John F. Seitz  
Gènere:..... Drama, Cinema negre.  
Durada: ..... 110m  
País: ..... Estats Units

Billy Wilder, més conegut per la seva faceta còmica, ens presenta aquesta pel·lícula negra i desoladora, on té cabuda l'humor, però és un humor que cau a gotes, gotes d'àcid sulfúric, i que més que provocar un somriure, el congela. Per ser un director considerat un clar exponent de la narració clàssica per excel·lència, en aquesta pel·lícula es pren certes llibertats narratives poc freqüents en el seu cinema: el film comença pel final, en el qual veiem un mort a la piscina (una de les escenes memorables del film) i del que sabem que es tracta d'un guionista anomenat Joe; a partir de llavors la pel·lícula avança en un llarg flash back, però la gosadia no acaba aquí, el narrador omnipresent resulta ser... el mateix mort, un mort

viu. Aquest fet contrasta amb els protagonistes de la pel·lícula que són com morts en vida. Tot i que si per alguna cosa destaca la pel·lícula és pels seus nombrosos contrastos, el principal: la relació entre realitat i ficció.

La pel·lícula permet nombroses lectures, la més òbvia és la crítica que realitza al món del cinema, que tan aviat crea fantàstiques estrelles com les oblida poc després. En aquest cas posa especial èmfasi en les estrelles del cinema mut que van ser oblidades i deixades de banda (molt poques van saber o van poder adaptar-se), quan el cinema sonor va irrompre amb força.

En aquesta crítica crua i desesperança, l'enorme



mansió amb aspecte abandonat representa un símbol cruel de la decadència i l'oblit. Tot plegat té relació amb el fet que Billy Wilder va començar la seva carrera com a guionista durant l'època del cinema mut i, encara que va poder adaptar-se al cinema sonor molt bé, sempre va guardar un cert respecte i enyorança cap a l'època muda. El seu caràcter europeu mai es va arribar a integrar a la manera de pensar americana, sempre esperançadora i una mica ingènua. La seva ironia i, fins i tot el seu sarcasme, van fer la resta.

En aquest film destaca la figura de la diva egocèntrica i narcisista, recolzada per l'extraordinari guió i per l'encara més extraordinària actuació de Gloria Swanson, increïblement expressiva i gesticulant, com a bona actriu muda, que dona una gran solemnitat a la seva interpretació. La mitomania rep aquí un dur revés, ja que s'associa amb la bogeria (el final de Norma) i amb el servilisme

deshumanitzat i esclavista voluntari que representa Erich von Stroheim, antic director i marit de Norma Desmond, evolucionat fins al paper de servil i ultraprotector criat.

El film, més enllà de la genialitat narrativa i interpretativa, guarda escenes de gran força cinematogràfica, com la ja esmentada escena inicial amb el mort a la piscina. Encara que si hi ha alguna escena inoblidable és la final, amb Norma Desmond baixant les escales per ser detinguda per la policia enmig dels nombrosos focus periodístics i les càmeres de televisió, com si fos l'estrella que mai va deixar de ser en la seva embogida personalitat i davant l'emocionada mirada del seu protector i admirador criat Max. I és que en la seva crítica al món del cinema, Wilder, realitza la pel·lícula on el llenguatge és més purament cinematogràfic de totes les que va filmar.

Com a cloenda, una curiosi-

tat, abans de l'estrena es va realitzar una passada de la pel·lícula per a la gent de Hollywood i expliquen que, quan va acabar la pel·lícula, Barbara Stanwyck s'agenollà davant Gloria Swanson i li va besar el vestit; mentre que Louis B. Mayer, cap de la Metro i autèntic totpoderós a Hollywood, es va dirigir a Wilder dient-li: *"És vostè un cabró! Ha desprestigiada la indústria del cinema. Ha mossegat la mà que el va convertir en algú. Haurien de cobrir-lo de quitrà, emmanillar-lo i llançar-lo fora del país"*. Com a resposta només va rebre de Wilder un *"Fot-te!"*.

En definitiva, una obra mestra inoblidable!

**Raúl Ruiz**

cines  
IMPERIAL



Ajuntament  
de Sabadell



Cineclub Sabadell